FASIT

Hvilke produkter lages av olje?

Hva finnes rundt deg som er laget av eller bruker olje?

Sjekk ut og lag en stor plakat sammen for å opplyse andre om hva vi bruker av ikke-fornybare ressurser. Bruk eventuelt internett og søk opp hvilke produkter vi benytter i hverdagen vår som benytter olje og gass.

Drivstoff

Bensin, diesel, flydrivstoff og annen motorolje er laget av råolje.

Plastprodukter

Plast er et av de mest kjente oljeproduktene. Det brukes for å lage en rekke produkter, inkludert emballasje, flasker, poser, plastfolie, leker, elektronikk, møbler og mye mer.

Syntetiske tekstiler

Materialer som polyester, nylon og akryl er laget av oljeprodukter. Det blir laget klær, tepper, møbeltrekk, sengetøy og lignende produkter av disse syntetiske tekstilene.

Kosmetikk

Mange kosmetikkprodukter inneholder oljebaserte ingredienser, som mineralolje og parafin.

Maling og løsemidler

Oljebaserte maling, lakk, lakkfjerner og andre kjemiske produkter brukes i bygningsindustrien, bilindustrien og husholdninger..

Smøremidler

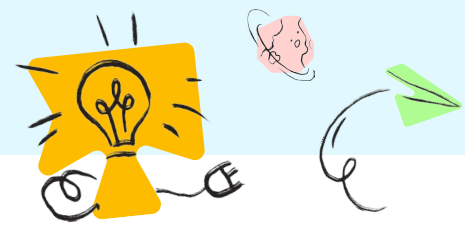
Olje brukes også til å produsere smøremidler som motorolje, girkasseolje og fett for å smøre og beskytte maskindeler.

Farmasøytiske produkter

Olje brukes som en ingrediens i noen farmasøytiske produkter, inkludert kapsler, salver og flytende produkter.

Asfalt

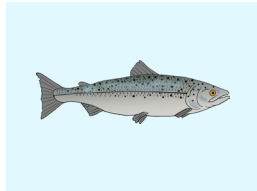
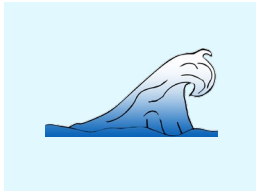
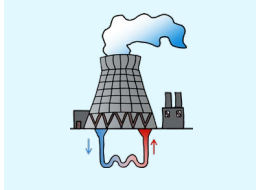
Oljeprodukter brukes til å produsere asfalt, som brukes i veibygging og takteking.

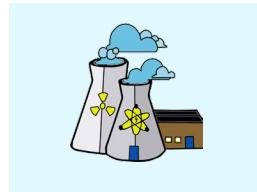
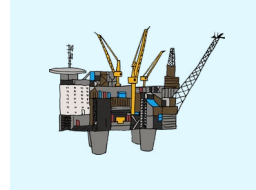
FASIT

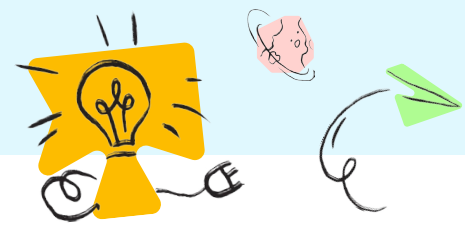
Hvor hører jeg hjemme?

Fornybar energi

Ikke-fornybar energi

FASIT

Quiz!

Hva heter gassen som er med på å øke global oppvarming?

Karbondioksid.

Hvilken type energi er det klorofyll benytter seg av til å lage ny energi?

Strålingsenergi fra sola.

Hvilken type energi benytter seg av store, lange blader for å skape elektrisk energi?

Vindenergi.

Hva er fellesordet for ressursene fisk, ved, vindkraft og vannkraft?

Fornybare ressurser.

Hva kalles energi som er hentet ut av jordens indre?

Geotermisk energi/jordvarmeanlegg.

Hva er fellesordet for olje, gass og kull?

Fossile brensler.

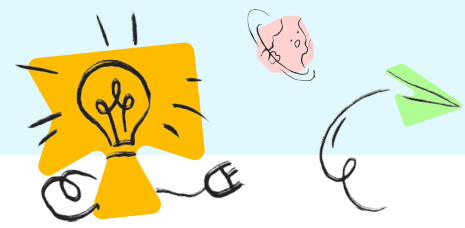
Hva kan energi fra sola skape?

Så å si all energi har sitt utspring fra sola. Strålingsenergi er fra sola. Vindens bevegelsesenergi skapes av sola. Vannkraft og bølgeenergi skapes av sola, som driver vannets kretsløp. Planter vokser og skaper mat til dyr og mennesker på grunn av sola.

Hvilken type energi benyttes for å drive turbiner for å skape elektrisitet?

Vind- og vannenergi.

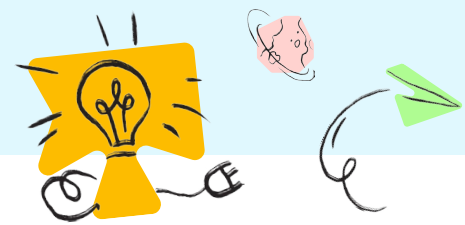

FASIT

Fornybar eller ikke-fornybar?

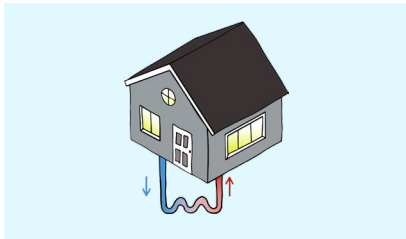
	Hvilken type energi?	Fornybar eller ikke-fornybar?
	Kjernekraft	Ikke-fornybar
	Strålingsenergi/ bioenergi	Fornybar
	Bevegelsesenergi	Fornybar
	Varmeenergi	Ikke-fornybar
	Bevegelsesenergi	Fornybar
	Varmeenergi	Ikke-fornybar
	Varmeenergi	Fornybar

FASIT

Er dette fornybar energi eller ikke?

Skriv under hver tegning hvilken av de to energigruppene de tilhører.

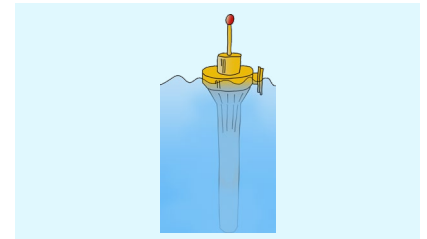
Jordvarmeanlegg

Fornybar energi

Kull

Ikke-fornybar energi

Bølgekraftverk

Fornybar energi

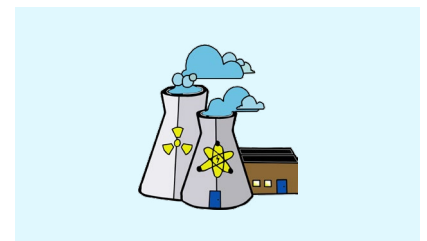
Vedkubbe

Fornybar energi ved riktig bruk

Olje

Ikke-fornybar energi

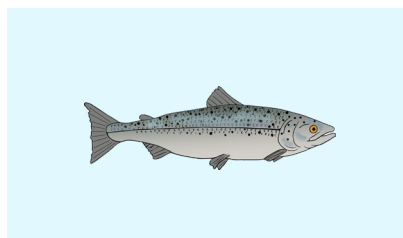
Kjernerkraftverk

Ikke-fornybar energi

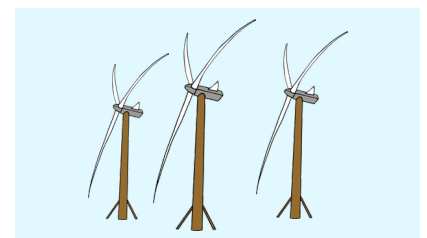
Vannkraftverk

Fornybar energi

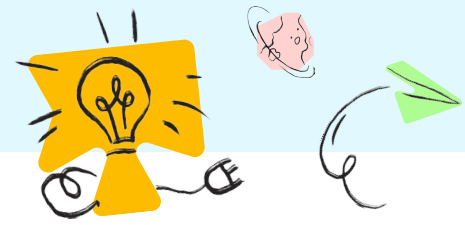
Fiskeri

Fornybar energi ved riktig bruk

Vindkraftverk

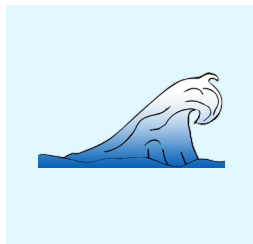
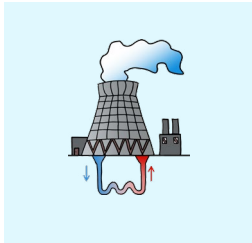
Fornybar energi

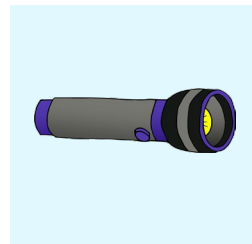
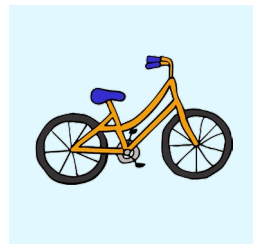
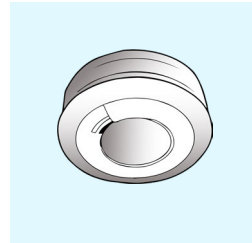
FASIT

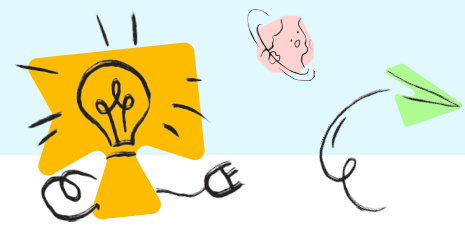
Lager eller trenger ENERGI?

Skaper energi

Trenger energi

FASIT

Alltid/aldri

Fornybare ressurser er naturressurser som **aldri** blir brukt opp.

Olje og kull kan brukes opp og er ikke på jorda for **alltid**.

Jordvarme fra jordklodens indre er ressurser vi **alltid** kan hente ut.

Vindkraft sørger naturen **alltid** for å fornye.

Solenergi er ressurser som **aldri** blir brukt opp.

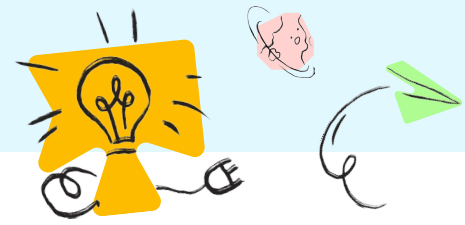
Jorden vil **aldri** lage nye oljeressurser vi kan utvinne.

Vannkraft sørger naturen **alltid** for å fornye.

Ikke-fornybare ressurser er naturressurser som **alltid** blir brukt opp.

Mineraler og bergarter er eksempler på ressurser som **alltid** blir brukt opp.

Vår største energikilde sola, vil **alltid** gi oss ny strålingsenergi.

FASIT

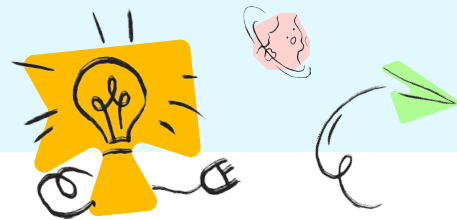
Ordsøking

Finn ordene som er gjemt.

	B							K	U	L	L
	Ø							J			
	L							E			
	G		V	A	N	N	K	R	A	F	T
	E		I					N			U
			N		O	L	J	E			R
S			D					K			B
K	O		K		G			R			I
O		L	R		A			A			N
G			A		S			F			
			F	I	S	K		T			
			T								

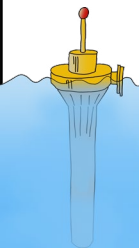
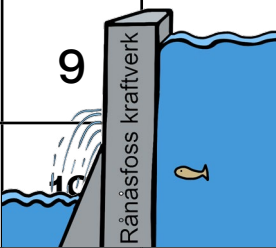

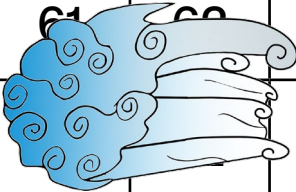
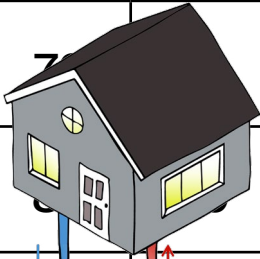

Bølge, vannkraft, vindkraft, kjernekraft, sola, skog, kull, olje, gass, turbin, fisk,

FASIT

Hvilke tall skjuler seg bak figurene?

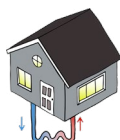
	2	3	4	5	6	7	8	9	
	12	13	14	15	16	17	18	19	
21	22	23	24	25	26		28	29	30
31	32	33	34	35	36		38	39	40
41	42	43	44		46	47	48	49	50
51	52	53	54		56	57	58	59	60
	62	63	64	65	66	67	68	69	70
	73	74	75	76	77	78	79		
81	82	83	84		87	88			
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

 10 19 20

 1 11

 27 37 45 55

 85 86

 89 90 99 100

 61 62 71 72